

BIRIŲ MEDŽIAGŲ PROPORCIONAVIMAS

Ši veikla susijusi su sausų birių medžiagų, kurių sudėtyje yra kristalinio silicio dioksido, proporcionavimu iš elevatorių ar didelės apimties tiektuvų, arba didelių maišų.

PRIĖJIMAS

- Į darbo zoną įleiskite tik tai leidimą turinčius darbuotojus.
- Darbo zona ir įranga turi būti aiškiai pažymėta ženklais.

KONSTRUKCIJA IR ĮRANGA

- Kiek galima daugiau pridenkite svėrimo stotį (žr. pav.).
- Korpusas turi būti pakankamai gilus, kad uždengtų įrangą ir medžiagas.
- Darbo zona turi būti kaip galima mažesnė, tačiau turi būti pakankamai erdvė, kad darbas būtų saugus. Naudokite permatomas pienes ir plastikines juostas, kad atvira erdvė būtų mažesnė.
- Bendrasis oro srautas aptvare paprastai turi būti mažiausiai 0,5 m/s. Oro srauto greitis į gaubto angas paprastai turi būti mažiausiai 1 m/s. Remtis užduočių lapu 2.1.13.
- **Stenkitės nenaudoti gilių medinių statinaičių ar statinaičių/maišų virš 25 kg.**
- Esant galimybei, darbo zona turi būti atokiau nuo durų, langų ir praėjimų, kad skersvėjai neturėtų įtakos vėdinimui ir neišsklaidytų dulkių.
- Tiekite švarų orą į darbo patalpas vietoje ištraukiamo oro.
- Sudarykite galimybes patogiai tikrinti, ar veikia kontrolės įtaisas, t.y. manometras, slėgmatis ar signalinis įtaisas (maža vėliavėlė).
- Išleiskite ištraukiamą orą saugioje vietoje, atokiau nuo durų, langų ir oro įleidimo angų.
- Galite percirkuliuoti išvalytą ir filtruotą orą atgal į darbo patalpas kiekiais, kurie yra rekomenduojami pagal galiojančius standartus.

TECHNINĖ PRIEŽIŪRA

- Užtikrinkite, kad darbo metu naudojama įranga būtų tinkamai techniškai priežiūrima, kaip yra nurodyta tiekėjo/montuotojo ir yra tinkamos darbinės būklės bei techniškai tvarkinga.
- Priimkite „darbo leidimų“ sistemą, kuomet norima atlikti techninės priežiūros darbus.
- Keiskite sąnaudines detales (filtrus ir pan.) vadovaudamiesi gamintojo rekomendacijomis.

TIKRINIMAS IR TESTAVIMAS

- Iš tiekėjo susižinokite vėdinimo įrangos projektines charakteristikas. Saugokite šią informaciją, kad galėtumėte palyginti su ateities testavimų rezultatais.
- Mažiausiai kartą per savaitę apžiūrėkite, ar įranga nėra apgadinta, o jeigu įranga yra eksploatuojama nuolatos, tikrinkite dažniau. Jeigu įranga naudojama nedažnai, tuomet tikrinkite prieš kiekvieną eksploataciją.
- Tikrinkite ir testuokite vėdinimo įrangą pagal eksploatacinių savybių standarto reikalavimus mažiausiai kartą per metus.
- Saugokite įrašus apie tikrinimą tam tikrą laikotarpį, laikantis nacionalinių įstatymų (mažiausiai penkerius metus).
- Įdiekite priemones, skirtas kontroliuoti bakterijų augimo riziką visose darbo aikštelėse naudojamuose vandens šaltiniuose, daugiausia dėmesio skiriant sistemoms, kuriose susidarys vandens lašeliai.

VALYMAS IR PRIEŽIŪRA

- Reguliariai valykite darbo vietą ir įrangą.
- Nedelsdami išvalykite pritašytas medžiagas.
- Taikykite vakuuminio arba šlapio valymo metodus.
- **Nevalykite sausu šepetiu ar suslėgtu oru.**

APMOKYMAS

- Pateikite darbuotojams informaciją apie poveikį sveikatai, susijusį su įkvepiamomis kristalinio silicio dioksido dulkėmis.
- Apmokykite darbuotojus apie: dulkių poveikio prevenciją, kaip tikrinti kontrolės priemones ir jomis naudotis, kaip naudotis kvėpavimo takų apsauginėmis priemonėmis ir ką daryti nelaimingo atsitikimo atveju. Remtis užduočių lapu **2.3.4** ir Geros praktikos vadovo 1 dalimi.

PRIEŽIŪRA

- Sudarykite sistemą, skirtą tikrinti, ar kontrolės priemonės yra savo vietose, ir ar yra laikomasi šių priemonių. Remtis užduočių lapu **2.3.3**.
- Darbdaviai turi užtikrinti, kad darbuotojai turėtų visas priemones kontroliniam sąrašui vykdyti.

ASMENS SAUGOS PRIEMONĖS

- Remtis užduočių lapu **2.1.15** dėl Asmens saugos priemonių.
- Būtina įvertinti riziką, kad būtų nustatyta, ar esamos kontrolės priemonės yra atitinkamos. Jei reikia, turėtų būti pateiktos ir dėvimos kvėpavimo takų apsaugos priemonės (tinkamo apsaugos koeficiento).
- Paruoškite sandėliavimo patalpas, kuriose būtų galima švariai laikyti asmens saugos priemones, kai jos nėra naudojamos.
- Keiskite asmens saugos priemones gamintojo/tiekėjo rekomenduojamais intervalais.

DARBUOTOJŲ KONTROLINIS SĄRAŠAS, NAUDOJAMAS KONTROLEI UŽTIKRINTI

☐ Patikrinkite, ar dulkių ištraukimo sistema yra įjungta ir veikia.	☐ sumažintumėte įkvepiamo kristalinio silicio dioksido dulkių poveikį esant veikimo nesklandumams.	☐ Dėvėkite, prižiūrėkite ir laikykite kvėpavimo takų apsaugos priemones vadovaudamiesi instrukcijomis.	☐ Patikrinkite priemonių, skirtų kontroliuoti bakterijų augimo riziką visose darbo aikštelėse naudojamuose vandens šaltiniuose, įgyvendinimą, daugiausia dėmesio skiriant sistemoms, kuriose susidarys vandens lašeliai.
☐ Apžiūrėkite, ar naudojama įranga yra sandari, nėra nusidėvėjusi ar prastai veikia. Radę kokių nors nesklandumų, praneškite savo viršininkui.	☐ Tik baigę naudoti, uždėkite dangčius ant talpyklų.	☐ Vadovaukitės reikiamomis specialiosiomis procedūromis prieš atidarydami ar įeidami į sistemą, pvz. nusivalykite ir nusiprauskite.	
☐ Jeigu manote, kad yra nesklandumų dulkių kontrolės įrangoje, tuomet imkitės papildomų kontrolės priemonių, kad	☐ Nedelsdami išvalykite išsipyliusias medžiagas. Taikykite vakuuminio arba šlapio valymo metodus. Saugiai likviduokite išsipyliusias medžiagas.		
	☐ Nevalykite sausu šepetiu ar suslėgtu oru.		

Šis vadovas yra skirtas padėti darbdaviams laikytis sveikatos apsaugos darbo vietoje ir darbo saugos įstatymų reikalavimų kontroliuojant įkvepiamo kristalinio silicio dioksido poveikį.

Konkrečiai šiuo lapu yra pateikiama geros praktikos patarimų apie dulkėtumo kontrolę atliekant proporcionavimą vidutinių ir didelių kiekių medžiagų, kurių sudėtyje yra kristalinio silicio dioksido. Vadovaujantis pagrindiniais šio užduočių lapo punktais, bus sumažintas cheminės medžiagos poveikis. Priklausomai nuo kiekvieno atveju susidarančių aplinkybių, nebūtina taikyti visas šiame lape išvardintas kontrolines priemones, siekiant iki minimumo sumažinti į plaučius

įkvepiamo kristalinio silicio dioksido poveikį, t.y. taikyti tinkamas apsaugos ir prevencines priemones.

Šis dokumentas taip pat turi būti prieinamas asmenims, kuriuos darbo vietoje gali veikti į plaučius įkvepiamas kristalines silicio dioksidas, kad jie galėtų kaip galima geriau pasinaudoti įgyvendinamomis kontrolinėmis priemonėmis.

Šis lapas yra dalis Geros praktikos vadovo dėl silicio dioksido dulkių prevencijos, kuriuo yra konkrečiai siekiama kontroliuoti kristalinio silicio dioksido dulkių poveikį asmeniui darbo vietoje.